

Otázka: Symposion - Platón

Předmět: Základy společenských věd

Přidal(a): Kolda

Symposion

- jeho text
- = hostina (pitka) sejdou se lidi a chlastaj, mnohdy s pravidly, intelektuální
- u Platona dostává jiný význam, spojen s **akademickou půdou**

Agathon

- básník, vyhrál 1.cenu v dramatické soutěži (spory o tom, zda je reálný, nebo jen literární postava, vypadá to že existoval), pořádá u sebe party (symposion), oslavuje cenu, jsou pozváni všichni důležití lidé (lékaři, politici...) - i Sokrates a Aristofanes. Když se sejdou - otázka jak pojmu zábavu - pít? - už je to nebaví -> ať si každý pije jak chce, nápad že pozvou pištkyně- to ne, jsou dospělí, dokážou se bavit sami - co teda budeme dělat? -> budeme si povídat a jíst a pít jak kdo chce. Téma? - třeba Eros. (podmínka - každý účastník hostiny má provést chvalozpěv na Erota - řekne svůj názor, nebo tradiční mínění).

Co to je Eros

- **Platon** odreferuje tradiční řecké názory na Eros (lékaři z medicínského hlediska)

- **Aristofanes** - novátorský názor. Má pocit že to je možné domyslet, na počátku měla lidská bytost tvar koule (kruh=dokonalost) -> úplní lidé - ANDROGIN (= úplné lidství, celistvost) (ANDROS = muž, GINE = žena). Bůh je rozřal na 2 půlky, a ty se hledají. Eros - aspoň chvíli prezentuje původní úplnost, proto je silný. Platí na úrovni somatické i psychické. V erotickém aktu může člověk zakusit, jaká je původní jednota, přirozená jednota lidství. (jedna z nejslavnějších řečí co na Symposiu zazněla)

Symposion vyvrcholí Sokratesem (struktura symposia - pomalu vyvrcholí a pak se opět pomalu uvolňuje, jde dolů). - vrchol je Sokratova řeč, i pozice → Eros není cíl, ale prostředek, není to bůh ale Daimon -> prostředek k prvotní úplnosti (most mezi mužem a ženou) - mluvil s kněžkou Diotima (=Bohumila) - evidentně neexistovala -> říká - pozor Sokrates mluví pravdu, (skrz Diotimu mluví bůh/pravda). Člověk je poután k pokušení krásy, co tu krásu postrádá, není erotické, člověku je u krásy dobře, **Eros - touha po „mít trvale dobro“** - člověk poután poprvé Erote - první lásky - silné - neteoretické zázemí, zmatené (dospělí si z toho dělají srandu - blbost !)

Co nás poutá?

- **1.schod** - jsme poutáni něčím co nás smyslově naplňuje KALOS = krásný
- **schod** - lidí, kteří mají tyto kvality je víc - Erosa může uspokojit více lidí - konvertibilní typ Erosa - ti kteří mají určité specifické estetické podmínky, pestrost, variace „krása na těle jednom, je sestra krásy v těle druhém“ fyzicky přítomná krása, poutá nás - přitahuje - dá se pochopit na smyslové bázi
- **3.schod** - úplně jiná dimenze, bytost nás uchvátí úplně jinou silou, láska/vzplanutí, týká se jen jedné bytosti, ta a žádná jiná (Romeo a Julie), silnější a ničivější typ Erosa
- **Co nás na 3.schodě tolik poutá? - nejspíš jsme zahlédli duši druhého člověka** (jsou tam i smyslové předpoklady, potkáváme i krásnější bytosti ale nevidíme je - je bytostně fixován k jedné bytosti, která zakryje celý svět a je silnější -> duše
- nemilujeme ho proto, že má krásné ruce, nohy...**milujeme ho proto, že to nejde jinak** (milujeme ho pro něj samotného, ne proto jak je)
- Sokrates si myslí že skrze Eros zahlédne duši -> nekonečnou dimenzi toho druhého (nekonečno v tom druhém) -> krása a hrůza zároveň, posedlost, je to jedinečné a proto se poutá jen na 1 věc
- nejsilnější emocionální stav který člověk zná

- chybí vysvětlení proč ho milujeme ale nepostrádá je, obejde se bez nich, není to materiálně vykazatelné, těsné propojení mocí
- předmětem Erosa nejsou jen smyslové atributy ale i Psyché sama -> může být i nesmyslové jsoucno, niternost toho druhého
- > vrchol - konečná spiritualita - pak to popřeme (když se rozejdeme, to byl ale kreten...)
- láska 3.úrovně (schodu) - otevírá dveře do duchovní sféry, propojení smyslové a nesmyslové dimenze
- jestliže můžeme myslet Erosa jako Daimona k tomuto stavu (stavu 3.schodu), je daimonem i ke stavům jiným?
- co je na duši fascinující? - je nekonečná, zavání mystikou/božstvem,
- láska se úzce pojí se smrtí - odevzdání se, rozevření, splynutí, je fyzická ale může mít i duchovní rozměry, **3.schod je průsečík duchovní a fyzické**, od 3.dolu - fyzické, nahoru - duchovní
- zamilování - berou věci vážněji (píše básně) - snažíme se být v očích toho druhého lepší, léčivý stav, nejvíce se člověk bojí toho, že bude vypadat slabý/ubohý v očích toho, koho miluje -> víc na sobě maká -> prospívá to -> sebezdokonalovací tendence

Eros - vychovatel, vzdělavatel

- > duchovní dimenze 3.schodu à chtít být lepší
- není možné to udržet v dokonalém stavu napořád, je ale možné zachovat vzpomínku na tento stav
- Eros je podnět k filozofii - láska otevře věci, které normální oči nevidí à vůlí intelektu zda nám to vydrží, zda to nepopřeme, nezapomeneme
- je možné vědecky/nábožensky/filozoficky/uměním postupovat dál à od silného zážitku lidského můžeme překračovat lidské hranice -> **4.schod (úroveň)**
- vrcholí to ve sféře, kdy se duše odproští od materiálních nosičů, a upne se ke zdroji
- AGATHON - idea dobra a krásy
- pokud se nám něco líbí - je to odlesk dobra (v lásce se zobrazuje intenzivněji, pokud se odprostíme od bytosti -> zdroj)
- „schody“ vedou k AGATHON
- ARETÉ = stav, pro Sokrata je Agathon stav, pro ostatní je to cíl, kam mají dojít
- > to všechno řekl Sokrates

-odtud jde Symposium dolů, vpadne Sokratův žák na oslavu Alkibiádés, zbourá strukturu, vrátí na smyslovou úroveň, donutí všechny vypít víno a přijde s flétniskama

- Alkibiádés se vyznává Sokratovi jako božstvu
- všichni usínají, on se různě probouzí - poprvé - povídá si Sokrates, Aristofanes a někdo, podruhé- Sokrates a Aristofanes, 3.sám Sokrates

-> ráno je Sokrates v pohodě -> božský -> nemá na něj účinek alkohol, nemusí spát

Shrnutí

- Symposium je o vzestupu Erota, a jak je těžké dojít k Agathon, po stupních erotiky se můžeme dostat k Agathon, o tom je láska -> dostat se tam
- nesmyslové překonává smyslové, musíme si projít všemi úrovněmi
- ve zkratce celý Platonismus -> prodírání se k Agathon, postup k cíli, lidská bytost tak má směřovat